

Väljaandja:	Riigikogu
Akti liik:	seadus
Teksti liik:	terviktekst
Redaktsiooni jõustumise kp:	13.06.2025
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:	21.06.2025
Avaldamismärge:	RT I, 03.06.2025, 18

Tööturumeetmete seadus¹

Vastu võetud 15.02.2023

[RT I, 07.03.2023, 5](#)

jõustumine 01.01.2024

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
20.06.2023	RT I, 30.06.2023, 1	01.07.2023
20.06.2023	RT I, 06.07.2023, 6	01.01.2024
10.09.2024	RT I, 27.09.2024, 1	01.01.2025
14.05.2025	RT I, 03.06.2025, 1	13.06.2025, osaliselt 01.01.2026

1. peatükk Üldsätted

§ 1. Seaduse reguleerimisala

(1) Käesolevas seaduses sätestatakse:

- 1) tööturumeetmed ja nende eesmärgid;
- 2) tööturumeetmete pakkumise korraldamise, pakkumise ja rahastamise põhimõtted;
- 3) töötuna arvelevõtmise nõuded;
- 4) töötutoetuse maksmise tingimused ja kord ning rahastamise põhimõtted;
- 5) töövahendus ja renditööjõu vahendamine ettevõtja poolt;
- 6) vaidluste lahendamine, õigusliku aluseta makstu tagasinõudmine ja järelevalve.

(2) Tööturumeetmed käesoleva seaduse tähenduses on tööturuteenused ja tööturutoetused.

(3) Käesolevas seaduses ettenähtud haldusmenetlusele kohaldatakse haldusmenetluse seadust käesolevas seaduses sätestatud erisustega.

(4) Käesolevas seaduses nimetatud otsused, sealhulgas tegevuskava, ja muud dokumendid toimetatakse kätte elektrooniliselt, posti teel lihtkirjaga või töötukassa kohalikus osakonnas, arvestades käesolevas seaduses sätestatud erisusi.

§ 2. Seaduse eesmärk

Käesoleva seaduse eesmärk on vähendada töötust ja lühendada selle kestust, ennetada töötust ning toetada tööhõives püsimist ja kvaliteetset tööhõivet, suurendada tööjõu pakkumist ning toetada kaasavat ja kohanemisvõimelist tööturgu ja majanduse struktuurimuutusi tööturumeetmete abil.

§ 3. Seaduse kohaldamisala

(1) Käesolevas seaduses sätestatud tööturumeetmetele on õigus:

- 1) Eesti alalisel elanikul;
- 2) tähtajalise elamisloa või tähtajalise elamisõiguse alusel Eestis elaval välismaalasel;
- 3) Eestis viibival Euroopa Liidu, Euroopa Majanduspiirkonna liikmesriigi ja Šveitsi Konföderatsiooni kodanikul;
- 4) Eestis viibival rahvusvahelise kaitse, sealhulgas ajutise kaitse saajal ja Eestis viibival rahvusvahelise kaitse taotlejal välismaalasele rahvusvahelise kaitse andmise seaduses sätestatud tingimustel;

5) ajutiselt ja seaduslikult Eestis viibival välismaalasel, kelle lühiajaline töötamine on välismaalaste seaduse kohaselt registreeritud või kelle õigus Eestis töötada tuleneb välislepingust ja kes töötab;

6) tööandjal, kes on residendist juriidiline või füüsiline isik, Eesti riigi- või kohaliku omavalitsuse üksuse asutus või mitteresidendist juriidiline isik, kellel on Eestis püsiv tegevuskoht või kellel on Eestis töötajad.

(2) Käesolevat seadust kohaldatakse töötule, töötajale, muule isikule ja tööandjale.

(3) Töötu käesoleva seaduse tähenduses on inimene, kes ei tööta, on töötuna Eesti Töötukassas (edaspidi *töötukassa*) arvele võetud ja otsib tööd.

(4) Töötaja käesoleva seaduse tähenduses on inimene, kes on hõivatud käesoleva seaduse § 8 lõike 4 punktides 3–9 nimetatud tegevusega ja pöördub töötukassa poole tööturumeetme saamiseks.

(5) Muu isik käesoleva seaduse tähenduses on inimene, kes ei tööta ega ole töötuna töötukassas arvel ja pöördub töötukassa poole tööturumeetme saamiseks.

(6) Käesolevat seadust kohaldatakse välislepingus sätestatud juhtudel välislepingust tulenevate erisustega.

§ 4. Tööturumeetmete sihtrühmad

(1) Käesolevas seaduses nimetatud tööturumeetmeid pakutakse järgmiselt:

1) töötule pakutakse käesoleva seaduse § 13 lõikes 2 nimetatud tööturumeetmeid;

2) töötajale ja muule isikule pakutakse käesoleva seaduse § 13 lõike 2 punktides 1–3 nimetatud tööturumeetmeid;

3) tööandjale pakutakse käesoleva seaduse § 13 lõike 2 punktides 1 ja 2 nimetatud tööturumeetmeid.

(2) Käesoleva seaduse § 13 lõike 2 punktides 4–10 nimetatud tööturumeetmeid pakutakse töötajale, tööandjale ja muule isikule tööhõiveprogrammis sätestatud juhul.

(3) Käesoleva paragrahvi lõiget 2 ei kohaldata käesoleva seaduse § 3 lõike 1 punktis 5 nimetatud välismaalasele.

(4) Tööturumeetmete pakkumisel võetakse arvesse tööhõiveprogrammist tulenevaid erisusi ja tööturumeetmeid pakutakse isikule tööhõiveprogrammis ettenähtud tingimustel.

(5) Isikul on õigus töötukassa pakutavatele tööturumeetmetele ulatuses, mis vastab töötukassa hinnangul isiku vajadustele, et saavutada käesolevas seaduses sätestatud eesmärged.

2. peatükk

Tööturumeetmete pakkumise korraldamise ja pakkumise põhimõtted

§ 5. Tööturumeetmete pakkumise korraldamine ja pakkumine

(1) Käesoleva seaduse alusel korraldab tööturumeetmete pakkumise ja pakub tööturumeetmeid töötukassa.

(2) Tööturumeetmete pakkumist võivad korraldada ja tööturumeetmeid võivad pakkuda kohaliku omavalitsuse üksused ja muud asjaomased füüsilised ja juriidilised isikud seaduses sätestatud juhul või valdkonna eest vastutava ministri kehtestatud tööturumeetmete pakkumise tingimustel ja korra kohaselt.

(3) Ettevõtja võib käesoleva seaduse § 13 lõike 2 punktis 2 nimetatud töövahenduse tööturumeetmeid pakkuda ja renditööjõudu vahendada käesoleva seaduse 7. peatükis sätestatu kohaselt.

(4) Tööturumeetme pakkumise otsustab tööturumeetme pakkumise korraldaja, võttes arvesse:

1) isiku eriala, töökogemust ja vajadusi ning õigust endale vabalt tööd valida ja töötada;

2) tööandja vajadusi ja õigust endale vabalt tööjõudu valida;

3) tööturumeetme eesmärgi, tööturu olukorda, sealhulgas tööjõu nõudluse ja pakkumise tasakaalu ja piirkondlikke eripärasid.

(5) Töötukassa korraldab tööturumeetmete pakkumist ning muud tööle saamiseks ja tööil püsimiseks vajalikku abi koostöös tööandjate, kohaliku omavalitsuse üksuste ja teiste teenuseosutajatega, vajaduse korral kaasates isiku nõusolekul tema lähivõrgustikku.

(6) Töötukassal on õigus kaasata tööturumeetme vajaduse hindamiseks eksperte.

(7) Tööturumeetmete pakkumise korraldamiseks ja pakkumiseks ning töötutoetuse maksmiseks võivad töötukassa ja tööturuteenuse osutaja töödelda järgmisi isikuandmeid:

1) isiku üldandmed: ees- ja perekonnanimi, isikukood ja välisriigi isikukoodi väljastanud riik või selle puudumise korral sugu ja sünniaeg, teovõime andmed, elukoha aadress, kontaktandmed (postiaadress, telefoninumber ja e-posti aadress);

- 2) kodakondsuse, elamisloa või -õiguse kehtivuse andmed, lühiajaliselt Eestis töötamise andmed, andmed rahvusvahelise kaitse saaja, ajutise kaitse saaja või taotleja seisundi kohta, surmaandmed, pangakonto number;
- 3) andmed esindusõiguse kohta ning esindaja üldandmed: ees- ja perekonnanimi, isikukood, kontaktandmed;
- 4) andmed isiku töötamise, sealhulgas välisriigis elamise ja töötamise kohta, ettevõtlusega tegelemise ning ettevõtluskonto omamise kohta;
- 5) isiku sissetuleku andmed;
- 6) andmed isiku tervise seisundi, töövõime hindamise ning tuvastatud töövõime ulatuse, püsiva töövõimetuse ja puude raskusastme kohta;
- 7) andmed isikule riigi ja kohaliku omavalitsuse üksuse poolt toetuse, pensioni, hüvitise ja elatisabi maksmise ja teenuse pakkumise kohta ning andmed isikule koostatud juhtumiplaani kohta;
- 8) andmed isikule tööturumeetme pakkumise kohta;
- 9) hariduse, antud kutse, pädevuse või ameti ning õppimise andmed;
- 10) keelteoskuse, digipädevuse ja mootorsõiduki juhtimise oskuse andmed;
- 11) muud andmed, mis on käesolevas seaduses nimetatud eesmärkidel aluseks isikule tööturumeetmete pakkumise korraldamisel ja pakkumisel ning töötutoetuse määramisel.

(8) Tööturumeetmed, mille andmeid töötukassa vahetab tööturuteenuse osutajaga infosüsteemide andmevahetuskihi X-tee või töötukassa infosüsteemi kaudu, kehtestatakse tööhõiveprogrammiga. Töötukassa teavitab andmete vahetamisest eelnimetatud viisil tööturuteenuse osutajat vähemalt kuus kuud ette.

§ 6. Tööhõiveprogramm

- (1) Tööhõiveprogrammiga kehtestatakse osutatavad tööturuteenused ja makstavad tööturutoetused vastavalt käesoleva seaduse § 13 lõikes 2 loetletud tööturumeetmetele.
- (2) Tööhõiveprogrammis sätestatakse käesoleva seaduse eesmärgi saavutamiseks tööturuteenuste osutamise ja tööturutoetuste maksmise nõuded ja korraldus, tööturuteenustega seotud arendustegevused ning tööturuteenuste ja -toetuste määrad.
- (3) Tööhõiveprogrammis sätestatakse vähemalt:
 - 1) tööhõiveprogrammi kestus ja rahaline maht ning rahastamise kord;
 - 2) tööturuteenused, nende eesmärgid, neid saama õigustatud isikud, nende osutamise tingimused ja korraldus;
 - 3) tööturutoetused, neid saama õigustatud isikud, nende maksmise tingimused ja korraldus;
 - 4) tööturuteenustega seotud arendustegevused;
 - 5) tööhõiveprogrammi väljund- ja tulemusnäitajad, nende seiramise tingimused ja korraldus ning tööturuteenuste mõju hindamise tingimused ja korraldus;
 - 6) välisvahendite kasutamise tingimused ja kord.
- (4) Tööhõiveprogrammiga võib piirata käesoleva seaduse § 13 lõike 2 punktis 5 nimetatud oskuste arendamise tööturumeetmega, punktis 6 nimetatud ettevõtluse toetamise tööturumeetmega ning punktis 9 nimetatud tööle asumise ja tööil püsimise toetamise tööturumeetmega hõlmatud tööturuteenuste raames õppekavariühmade või õppekavagruppide ja nendesse kuuluvate õppekavade toetamist.
- (5) Tööhõiveprogrammi koostamisel arvestatakse muu hulgas valdkondlikke, riiklikke ja Euroopa Liidu strateegiaid, arengukavasid, rakenduskavasid, sealhulgas Euroopa Liidu toetuste rakenduskava, tööturu olukorda, tööturu tulevikuprognose, tööturumeetmete arendamise vajadust, Vabariigi Valitsuse tegevuskavas kokkulepitut, töötuskindlustuse seaduses sätestatud tööturuteenuste ja -toetuste sihtkapitali vahendite ja valdkonna rahastamiseks eraldatud välisvahendite hulka ning tööturumeetmete mõju analüüse.
- (6) Tööhõiveprogrammi kiidab heaks töötukassa nõukogu ja kehtestab [Vabariigi Valitsus](#)määrusega.
- (7) Tööhõiveprogramm kehtestatakse hiljemalt selle kehtivuse lõppemisele eelneva kalendriaasta 31. detsembriks.
- (8) Tööhõiveprogrammi viib ellu töötukassa.
- (9) Tööturuteenuse osutamiseks võib töötukassa sõlmida halduslepingu, kui see on sätestatud käesoleva seaduse alusel kehtestatud tööhõiveprogrammis.

3. peatükk

Tegevuskava, töötuna arvelevõtmine, isiku kohustused ja ajutine töötamine

§ 7. Tegevuskava

(1) Tegevuskava eesmärk on kavandada vajalikud tegevused, et isik saaks võimalikult kiiresti töö leida, sobivale tööle asuda või töötamist jätkata.

(2) Töötukassa koostab tegevuskava koostöös töötuga töökesksel nõustamisel (edaspidi *nõustamine*) hiljemalt 30 päeva jooksul isiku töötuna arvelevõtmisest arvates. Vajaduse korral koostatakse tegevuskava ka töötajale või muule isikule. Tegevuskava vaadatakse üle igal nõustamisel ja vajaduse korral seda muudetakse.

(3) Tegevuskava sisaldab isiku ees- ja perekonnanime, isikukoodi või selle puudumise korral sünniaega, kontaktandmeid ning andmeid hariduse, oskuste, töökogemuse ja töösoovide kohta. Tegevuskavas kirjeldatakse isiku eesmärki ja olukorda ning töö leidmiseks, tööle saamiseks või töötamise jätkamiseks vajalikke tööturumeetmeid, kandideerimisi ja muid tegevusi ning nende tulemusi. Tegevuskavas märgitakse järgmise nõustamise aeg ja viis.

§ 8. Isiku töötuna arvelevõtmine

(1) Töötuna arvelevõtmiseks esitab isik töötukassale avalduse. Avaldusele kantakse isiku ees- ja perekonnanimi, isikukood või selle puudumise korral sünniaeg, elukoha aadress, kontaktandmed ja pangakonto number.

(2) Töötukassa kontrollib isiku töötuna arvelevõtmise tingimustele vastavust töötukassa andmekogu andmete alusel. Kui andmed puuduvad või on ebaõiged, on töötukassal töötuna arvelevõtmise tingimustele vastavuse kontrollimiseks õigus nõuda isikult lisaandmeid.

(3) Otsuse isiku töötuna arvelevõtmise või sellest keeldumise kohta teeb töötukassa hiljemalt teisel tööpäeval nõuetekohase avalduse esitamise päevast arvates. Isik võetakse töötuna arvele avalduse esitamise päevast, kuid kõige varem käesolevas seaduses sätestatud tingimustele vastamise päevast.

(4) Töötuna ei võeta arvele isikut, kes:

- 1) on noorem kui 16 aastat;
- 2) on jõudnud riikliku pensionikindlustuse seaduse alusel kehtestatud vanaduspensioniiikka või kellele on sama seaduse alusel määratud ennetähtaegne vanaduspension;
- 3) töötab töölepingu või töövõtu-, käsundus- või teenuse osutamiseks sõlmitud muu võlaõigusliku lepingu alusel või omab ettevõtluskontot ettevõtlustulu lihtsustatud maksustamise seaduse tähenduses või on avalikus teenistuses;
- 4) on ametis Riigikogu liikmena, Euroopa Parlamendi liikmena, Vabariigi Presidendina, Vabariigi Valitsuse liikmena, kohtunikuna, õiguskantslerina, riigikontrolörina, riikliku lepitajana, kohaliku omavalitsuse üksuse volikogu palgalise esimehena või palgalise aseesimehena, valla- või linnavalitsuse palgalise liikmena, sealhulgas vallavanema või linnapeana, osavalla- või linnaosavanemana;
- 5) peab sõltumatu isikuna avalik-õiguslikku ametit;
- 6) on äriühingu juhatuse liige, prokurist, täis- või usaldusühingut esindama volitatud osanik, välismaa äriühingu filiaali juhataja või mitteresidendi muu püsiva tegevuskoha juht, välja arvatud juhul, kui ta ei saa selle eest tasu ning vastab töötuskindlustuse seaduse § 6 lõike 1 punktis 2 ja lõikes 2 või § 8 lõikes 2 sätestatud töötuskindlustushüvitise saamise tingimustele;
- 7) on juriidilise isiku tulumaksuseaduse §-s 9 nimetatud juhtimis- või kontrollorgani liige, keda ei ole nimetatud käesoleva lõike punktis 6, ja saab selle eest tasu;
- 8) on registreeritud füüsilisest isikust ettevõtjana, välja arvatud juhul, kui tema ettevõtte tegevus on peatatud või hooajaline tegevus on lõppenud ning ta vastab töötuskindlustuse seaduse § 6 lõike 1 punktis 2 ja lõikes 2 või § 8 lõikes 2 sätestatud töötuskindlustushüvitise saamise tingimustele;
- 9) on kantud maksukohustuslaste registrisse füüsilisest isikust ettevõtja ettevõtte tegevuses osaleva abikaasa või registreeritud elukaaslasena, välja arvatud juhul, kui füüsilisest isikust ettevõtja ettevõtte tegevus on peatatud või hooajaline tegevus on lõppenud ning ta vastab töötuskindlustuse seaduse § 6 lõike 1 punktis 2 ja lõikes 2 või § 8 lõikes 2 sätestatud töötuskindlustushüvitise saamise tingimustele;

[RT I, 06.07.2023, 6- jõust. 01.01.2024]

10) õpib õppeasutuses statsionaarses õppes või täiskoormusega õppes, välja arvatud juhul, kui keskhariduse tasemel toimivas statsionaarses õppes, kutseõppe statsionaarses õppes või kõrghariduse tasemel toimivas täiskoormusega õppes õppiv isik on viimase 12 kuu jooksul olnud vähemalt 180 päeva hõivatud käesoleva seaduse § 18 lõike 3 punktides 1–4 nimetatud tegevusega või viibib akadeemilisel puhkusel;

11) on ajateenistuses, korralises asendusteenistuses või erakorralises reservasendusteenistuses;

[RT I, 03.06.2025, 1- jõust. 13.06.2025]

12) ei vasta ühele või mitmele käesoleva seaduse § 3 lõike 1 punktides 1–4 nimetatud tingimusele;

13) on Eesti Vabariigi välisesinduses töötava teenistujaga või pikaajalisse välislähetusse saadetud ametnikuga kaasasolev abikaasa või registreeritud elukaaslane, kellele makstakse abikaasa- ja registreeritud elukaaslase tasu välisteenistuse seaduse § 67 alusel;

[RT I, 27.09.2024, 1- jõust. 01.01.2025]

14) saab päästeteenistuse seaduse § 19 alusel vanaduspensionii ootel oleva päästeteenistuja toetust.

(5) Isikut ei võeta töötuna arvele enne 90 päeva möödumist viimasest töötuna arveloleku lõpetamisest, kui asjakohase avalduse esitamisele eelneva 12 kuu jooksul lõpetati isiku kaks viimast järjestikust töötuna arvelolekut käesoleva seaduse § 12 lõike 1 punktis 1, 2, 4 või 5 sätestatud alusel.

§ 9. Töötu põhikohustused

(1) Töötu on eelkõige kohustatud:

- 1) osalema tegevuskava koostamisel ja seda täitma;
- 2) osalema nõustamisel temaga kokkulepitud ajal ja viisil vähemalt üks kord 30 päeva jooksul;
- 3) olema valmis vastu võtma sobiva töö ja kohe tööle asuma;
- 4) otsima tööd iseseisvalt ja teavitama töötukassat enda tööotsingutest.

(2) Nõustamine võib toimuda töötukassas kohapeal, töötukassa infosüsteemi kaudu, telefoni teel või muul viisil. Nõustamise viisi otsustab töötukassa, arvestades isiku soovi ja võimalusi tööd leida. Töötukassa võib nõustamise viisi tööotsingute vältel olenevalt vajadusest muuta.

(3) Töötu on valmis kohe tööle asuma, kui puuduvad tema töölerakendumist takistavad asjaolud või need on sellised, mida on võimalik tööturumeetmetega kõrvaldada. Eeldatakse, et töötu viibib tööotsingu ajal Eestis. Välisriigis töö otsimine peab olema enne töötukassaga kokku lepitud.

(4) Töötu peab lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 1 loetletud põhikohustustele täitma ka muid käesolevast seadusest ja teistest õigusaktidest tulenevaid kohustusi.

(5) Sobivaks tööks töötule esimese 20 nädala vältel töötuna arvelevõtmisest arvates loetakse tööd:

- 1) mis tervislikel põhjustel ei ole töötule vastunäidustatud;
- 2) mille puhul sõiduks elukohast töökohta ja tagasi ühissõidukiga ei kulu töötul rohkem kui kaks tundi päevas ega rohkem kui 15 protsenti kuupalgast;
- 3) mis vastab töötü haridusele, erialale ja varasemale töökogemusele;
- 4) mille eest pakutav töötasu on vähemalt 60 protsenti isiku ühe kuu keskmisest sotsiaalmaksuga maksustatavast tulust, kuid mitte vähem kui kahekordne töölepingu seaduse § 29 lõike 5 alusel kehtestatud töötasu alammäär, kusjuures isiku sotsiaalmaksuga maksustatava ühe kuu keskmise tulu arvutamisel võetakse arvesse töötuna arvelevõtmisele eelnenud viimase kuue kuu kolm esimest kuud.

(6) Sobivaks tööks töötule alates 21. nädalast töötuna arvelevõtmisest arvates loetakse tööd:

- 1) mis tervislikel põhjustel ei ole töötule vastunäidustatud;
- 2) mis võib olla tähtajaline;
- 3) mille puhul sõiduks elukohast töökohta ja tagasi ühissõidukiga ei kulu töötul rohkem kui kaks tundi päevas ega rohkem kui 15 protsenti kuupalgast;
- 4) mille eest pakutav töötasu on täistööajaga töötamise korral suurem kui töötu samal perioodil saadav töötuskindlustushüvitis, kuid ei ole väiksem kui töölepingu seaduse § 29 lõike 5 alusel kehtestatud töötasu alammäär;
- 5) mis ei pea vastama töötü haridusele, erialale ega varasemale töökogemusele.

(7) Kui isik võetakse kuue kuu jooksul töötuna arveloleku lõpetamisest arvates uuesti töötuna arvele ja ta ei ole selle aja jooksul olnud hõivatud käesoleva seaduse § 18 lõikes 3 nimetatud töö või tööga võrdsustatud tegevusega, võetakse talle sobiva töö määramisel arvesse ka viimase 12 kuu töötuna arveloleku perioodid. Kui isik on viimase 12 kuu jooksul olnud töötuna arvel kokku 20 nädalat või vähem, loetakse talle sobivaks töö, mis vastab käesoleva paragrahvi lõikele 5, ja alates 21. töötuna arveloleku nädalast loetakse töötule sobivaks töö, mis vastab käesoleva paragrahvi lõikele 6. Töötuna arveloleku 21. nädalast, mis on saadud viimase 12 kuu töötuna arveloleku perioodide liitmisel, loetakse töötule sobivaks töö, mis vastab käesoleva paragrahvi lõikele 6.

§ 10. Teatamiskohustus

(1) Töötu, töötaja, tööandja ja muu isik, kellele pakutakse tööturumeetmeid, on kohustatud viivitamata teatama töötukassale asjaoludest, mis toovad kaasa töötuna arveloleku lõpetamise või tööturumeetme saamise õiguse lõppemise.

(2) Töötu, kellele makstakse töötutoetust, on kohustatud viivitamata teatama töötukassale asjaoludest, mis toovad kaasa töötutoetuse maksmise peatamise või lõppemise.

(3) Töötu on kohustatud viivitamata teatama töötukassale ajutisest töötamisest.

(4) Töötu, töötaja ja muu isik, kes osalevad tööturumeetmes, on kohustatud viivitamata teatama töötukassale meetmes osalemise katkestamisest.

§ 11. Ajutine töötamine

(1) Ajutine töötamine käesoleva seaduse tähenduses on töötuna arveloleku ajal töötamine töölepingu või töövõtu-, käsundus- või teenuse osutamiseks sõlmitud muu võlaõigusliku lepingu alusel või avalikus teenistuses olek, mille ühekordne kestus ei ületa kaheksat päeva.

(2) Töötuna arveloleku ajal võib isik ajutiselt töötada kuni kaheksa päeva kalendrikuus, kuid kõige rohkem 12 kalendrikuul 24-kuulise ajavahemiku jooksul. 24-kuulise ajavahemikuna arvestatakse igale ajutisele töötamisele eelnevat 24 kalendrikuud.

(3) Ajutise töötamise eest makstav tasu ühes kalendrikuus kokku ja iga ühekordse töötamise eest ei tohi ületada 40 protsenti töölepingu seaduse § 29 lõike 5 alusel kehtestatud käesoleva kalendriaasta kuu töötasu alammäära.

§ 12. Töötuna arveloleku ja tööturumeetme pakkumise lõpetamine

(1) Töötukassa teeb otsuse isiku töötuna arveloleku lõpetamise kohta:

- 1) kui töötü vähemalt üks kord 30 päeva jooksul ei osale nõustamisel, välja arvatud juhul, kui ta ei saanud osaleda mõjuva põhjuse tõttu;
- 2) kui töötü mõjuva põhjuseta kolmandat korda ei osale nõustamisel temaga kokkulepitud ajal või viisil;
- 3) käesoleva seaduse § 8 lõike 4 punktides 2–14 loetletud juhtudel, välja arvatud käesoleva seaduse §-s 11 nimetatud ajutise töötamise korral;
- 4) kui töötü keeldub tegevuskava täitmisest mõjuva põhjuseta kolmandat korda;
- 5) kui töötü keeldub sobivast tööst mõjuva põhjuseta kolmandat korda;
- 6) kui ettevõtluse toetamise tööturumeetme raames on toetus ettevõtlusega alustamiseks töötü pangakontole üle kantud;
- 7) töötü soovi korral;
- 8) töötü surma korral;
- 9) kui töötü ei ole valmis kohe tööle asuma;
- 10) kui töötü ajutise töötamise aeg ületab käesoleva seaduse § 11 lõikes 2 sätestatud aega ühes kalendrikuus või 24-kuulise perioodi jooksul;
- 11) kui töötule ajutise töötamise eest makstud tasu ületab käesoleva seaduse § 11 lõikes 3 sätestatud piirmäära.

(2) Töötukassa võib lõpetada töötajale või muule isikule tööturumeetme pakkumise, kui isik ei täida tegevuskava.

4. peatükk

Töötukassa pakutavad tööturumeetmed

§ 13. Tööturumeetmed

(1) Töötukassa lähtub tööturumeetmete pakkumisel käesolevas peatükis sätestatust. Tööturumeetmete hulka kuuluvad tööturuteenused ja -toetused nähakse ette tööhõiveprogrammis.

(2) Tööturumeetmed on:

- 1) tööturu olukorrast ning tööturuteenustest ja -toetustest teavitamine;
- 2) töövahendus;
- 3) karjääriteenused;
- 4) töökeskne nõustamine;
- 5) oskuste arendamine;
- 6) ettevõtluse toetamine;
- 7) töövalmiduse toetamine;
- 8) töövõime toetamine;
- 9) tööle asumise ja tööl püsimise toetamine;
- 10) tööturuteenusel osalemise toetamine.

§ 14. Tööturumeetmete eesmärgid

(1) Tööturu olukorrast ning tööturuteenustest ja -toetustest teavitamine on tööturumeede, mille eesmärk on anda teavet tööturu olukorrast, töötamis- ja õppimisvõimalustest ning tööturuteenustest ja -toetustest.

(2) Töövahendus on tööturumeede, mille eesmärk on toetada isikule sobiva töö ja tööandjale sobiva töötaja leidmist, sealhulgas vahendada töö ja töötaja leidmiseks vajalikku teavet.

(3) Karjääriteenused on tööturumeede, mille eesmärk on anda isikule teavet õppimis- ja töötamisvõimaluste kohta, toetada teadlikke õpitee- ja töövalikuid, suurendada eneseteadlikkust ja toetada karjääri kujundamist.

(4) Töökeskne nõustamine on tööturumeede, mille eesmärk on toetada isiku tööotsinguid ja -valikuid, tööle saamist või tööga kohanemist ja tööl püsimist.

(5) Oskuste arendamine on tööturumeede, mille eesmärk on toetada isiku töötamiseks vajalike teadmiste ja oskuste omandamist ja arendamist.

(6) Ettevõtluse toetamine on tööturumeede, mille eesmärk on toetada isiku alustamist ettevõtlusega ja tagada selle tegevuse jätkusuutlikkus.

(7) Töövalmiduse toetamine on tööturumeede, mille eesmärk on valmistada isik ette tööotsinguteks ja tööeluks, toetada tööhajumust ning nõustada, kuidas tööle saamise ja töötamise takistused kõrvaldada.

(8) Töövõime toetamine on tööturumeede, mille eesmärk on toetada tervisest tuleneva takistusega isiku tööle asumist ja tööl püsimist.

(9) Tööle asumise ja tööl püsimise toetamine on tööturumeede, mille eesmärk on hüvitada isiku tööle asumise või tööl püsimisega seotud kulud.

(10) Tööturuteenusel osalemise toetamine on tööturumeede, mille eesmärk on hüvitada isikule teenusel osalemisega seotud kulusid.

§ 15. Tööturumeetmete raames makstava toetuse piirmäär

Kui tööturuteenusel osalemise toetamise tööturumeetme raames makstakse inimesele tööturutoetust tööturuteenusel osalemisega seotud kulude hüvitamiseks ja tööturuteenusel osalemise soodustamiseks:

1) osaletud aja eest, ei tohi kehtestatav toetuse päevamäär olla suurem kui töölepingu seaduse § 29 lõike 5 alusel kehtestatud kuuekordne tunni töötasu alammäär;

2) läbitud vahemaa eest, ei tohi kehtestatav toetuse määr ühe kilomeetri kohta olla suurem kui tulumaksuseaduse § 13 lõike 3 punktis 2 kehtestatud piirmäär ühe kilomeetri kohta, kuid päevas mitte rohkem kui töölepingu seaduse § 29 lõike 5 alusel kehtestatud kümnekordne tunni töötasu alammäär.

5. peatükk

Tööturumeetmete ja töötutoetuse rahastamise allikad

§ 16. Tööturumeetmete rahastamine

Tööturumeetmeid rahastatakse töötuskindlustuse seaduse §-s 38¹ sätestatud tööturuteenusete ja -toetuste sihtkapitali vahenditest, riigieelarve sihtotstarbelistest eraldistest ja tööturumeetmete rahastamiseks ettenähtud Euroopa Liidu või muudest toetustest.

§ 17. Töötutoetuse rahastamine

Töötutoetust rahastatakse riigieelarvest sihtotstarbelise eraldisena töötukassa eelarvesse eraldatud vahenditest. [RT I, 30.06.2023, 1- jõust. 01.07.2023]

6. peatükk

Töötutoetuse taotlemise, määramise ja maksmise tingimused ja kord

§ 18. Õigus saada töötutoetust

(1) Töötutoetust on õigus saada töötul, kes on töötuna arvelevõtmisele eelnenud 12 kuu jooksul olnud vähemalt 180 päeva hõivatud tööga või tööga võrdsustatud tegevusega, välja arvatud käesoleva paragrahvi lõikes 5 loetletud juhud, ja kelle ühe kuu sissetulek on väiksem 31-kordsest töötutoetuse päevamäärast.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud sissetuleku hulka ei arvata:

- 1) sotsiaalhooletandete seaduse alusel makstavat toimetulekutoetust;
- 2) perehüvitiste seaduse alusel makstavaid peretoetusi;
- 3) puuetega inimeste sotsiaaltoetuste seaduse alusel makstavaid puuetega inimeste sotsiaaltoetusi;
- 4) perekonnaseaduse alusel lapsele makstavat elatist;
- 5) perehüvitiste seaduse alusel makstavat elatisabi;
- 6) ametiühingute vabatahtlike töötukassade makstud toetust;
- 7) käesoleva seaduse §-s 11 sätestatud ajutise töötamise eest makstavat tasu;
- 8) käesoleva seaduse alusel kehtestatud tööhõiveprogrammi alusel makstavaid toetusi ja Euroopa Liidu toetusest kaasrahastatavaid toetusi;
- 9) riigieelarve või kohaliku omavalitsuse üksuse eelarve vahenditest makstud ühekordseid või perioodilisi toetusi ega kulu kompenseerimiseks makstud hüvitisi.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud töö ja tööga võrdsustatud tegevus on:

- 1) töötamine töölepingu alusel või avalikus teenistuses Eestis või Eestist lähetatud töötajana välisriigis;
- 2) ametis olemine Riigikogu liikmena, Euroopa Parlamendi liikmena, Vabariigi Presidendina, Vabariigi Valitsuse liikmena, kohtunikuna, õiguskantslerina, riigikontrolörina, riikliku lepitajana, kohaliku omavalitsuse üksuse volikogu palgalise esimehena või palgalise aseesimehena, valla- või linnavalitsuse palgalise liikmena, sealhulgas vallavanemana või linnapeana, osavalla- või linnaosavanemana;
- 3) avalik-õigusliku ameti pidamine sõltumatu isikuna;
- 4) Eestis teenuse osutamine töövõtu-, käsundus- või muu teenuse osutamiseks sõlmitud võlaõigusliku lepingu alusel ja teenuse osutamine või kauba müümine ettevõtlustulu lihtsustatud maksustamise seaduse tähenduses;
- 5) tegutsemine füüsilisest isikust ettevõtjana Eestis või osalemine abikaasana või registreeritud elukaaslasena füüsilisest isikust ettevõtja ettevõtte tegevuses, kui abikaasa või registreeritud elukaaslane oli kantud füüsilisest isikust ettevõtja ettevõtte tegevuses osaleva abikaasa või registreeritud elukaaslasena maksukohustuslaste registrisse, kusjuures füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsemise ja abikaasa või registreeritud elukaaslasena füüsilisest isikust ettevõtja ettevõtte tegevuses osalemise aja hulka ei arvata ajavahemikku, millal ettevõtte tegevus oli peatatud või hooajaline tegevus lõppenud;

[RT I, 06.07.2023, 6- jõust. 01.01.2024]

6) õppimine õppeasutuse statsionaarses õppes või täiskoormusega õppes, juhul kui isik on oma õpingud lõpetanud, kusjuures õppimise aja hulka ei arvata akadeemilisel puhkusel viibimise aega;

7) aja-, asendus- või reservteenistuses viibimine;

8) Eesti Vabariigi välisesinduses töötava teenistujaga või pikaajalisse välislahetusse saadetud ametnikuga abikaasana või registreeritud elukaaslasena kaasasolek, kui talle makstakse välisteenistuse seaduse §-s 67 nimetatud abikaasa- ja registreeritud elukaaslase tasu.

[RT I, 27.09.2024, 1- jõust. 01.01.2025]

(4) Käesoleva paragrahvi lõike 3 punktides 1, 2, 4 ja 8 nimetatud töö ja tööga võrdsustatud tegevust, välja arvatud ametis olemine Euroopa Parlamendi liikmena, arvestatakse maksukorralduse seaduse §-s 25¹ sätestatud töötamise registri andmete alusel.

(5) Varasemat tööga või tööga võrdsustatud tegevusega hõivatust ei nõuta töötult, kes on töötuna arvelevõtmisele eelnenud 12 kuu jooksul vähemalt 180 päeva:

- 1) kasvatanud ühe vanemana või eestkostjana kuni 18-aastast keskmise, raske või sügava puudega last, alla 8-aastast last või 8-aastast last kuni esimese klassi lõpetamiseni;
- 2) olnud haiglaravil;
- 3) hooldanud kohaliku omavalitsuse üksusega sõlmitud kirjaliku lepingu alusel sellist haiget, püsivalt töövõimetut, osalise või puuduva töövõimega isikut või vanurit, kes ei kuulu perekonnaliikmete hulka;
- 4) hooldanud puudega isikut ning valla- või linnavalitsus on maksnud talle hooldamise eest toetust;
- 5) olnud tööta püsivalt töövõimeetuks tunnistamise või tuvastatud puuduva töövõime tõttu;
- 6) olnud vahi all või kandnud karistust vanglas või arestimajas.

(6) Käesoleva paragrahvi lõike 5 punkti 1 alusel makstakse töötutoetust sellele vanemale, kelle juures laps elab. Lapse kasvatamise aja arvestamiseks töötutoetuse taotleja hõivena tuleb esitada teise vanema kirjalik nõusolek või taotleja kirjalik põhjendus, miks ei ole võimalik teise vanema kirjalikku nõusolekut esitada.

(7) Kui töötul on olnud hõivatud ühe käesoleva paragrahvi lõikes 3 loetletud töö või tööga võrdsustatud tegevusega või lõikes 5 loetletud tegevusega vähem kui 180 päeva, liidetakse töötutoetuse määramisel hõivatus ajavahemikud, mis ei kattu.

(8) Töötutoetuse määramisel ei võeta arvesse käesoleva paragrahvi lõikes 3 loetletud töö ja tööga võrdsustatud tegevuse ega lõikes 5 loetletud tegevusega hõivatus ja ajutise töötamise perioode, mis kattuvad töötuna arveloleku ajaga.

(9) Alates töötutoetuse määramisest loetakse käesoleva paragrahvi lõigetes 3 ja 5 nimetatud tegevusega hõivatus perioodid nulliks.

(10) Töötul ei ole õigust saada töötutoetust ajavahemikul, mille jooksul talle makstakse töötuskindlustushüvitist töötuskindlustuse seaduse alusel.

(11) Töötul ei ole õigust saada töötutoetust ajavahemikul, mille eest talle makstakse töövõimetoetust töövõimetoetuse seaduse alusel, välja arvatud juhul, kui töövõimetoetust makstakse tagasiulatavalt töötutoetuse maksmise perioodiga kattuva ajavahemiku eest.

(12) Kui töötule on määratud paindlik vanaduspension riikliku pensionikindlustuse seaduse alusel, ei ole tal õigust saada töötutoetust, välja arvatud juhul, kui paindlikku vanaduspensioni makstakse tagasiulatavalt töötutoetuse maksmise perioodiga kattuva ajavahemiku eest.

(13) Töötukassa kontrollib isiku töötutoetuse saamise tingimustele vastavust töötukassa andmekogu andmete alusel. Kui andmed puuduvad või on ebaõiged, on töötukassal töötutoetuse saamise tingimustele vastavuse kontrollimiseks õigus nõuda isikult lisaandmeid ja -dokumente.

§ 19. Töötutoetuse saamise tingimused

(1) Töötutoetuse saaja peab osalema nõustamisel temaga kokkulepitud ajal ja viisil ning täitma tegevuskavas kokkulepitud tingimusi ja tegevusi.

(2) Töötul, kes on saanud toetust käesoleva seaduse § 18 lõike 5 alusel, on õigus nimetatud lõike alusel korduvalt toetust saada, kui:

- 1) talle viimasest toetuse määramisest käesoleva seaduse § 18 lõike 5 alusel on möödunud vähemalt viis aastat või
- 2) ta on korduvalt töötuna arvelevõtmisele eelnenud 24 kuu jooksul vähemalt 180 päeva olnud hõivatud käesoleva seaduse § 18 lõike 3 punktides 1–5 nimetatud töö või tööga võrdsustatud tegevusega.

(3) Töötul, kellel ei ole täitunud käesoleva seaduse § 18 lõikes 1 nõutud vähemalt 180-päevane hõive ja kellele on lõpetatud töötutoetuse maksmine enne § 22 lõiget 1–3 nimetatud ajavahemiku möödumist või töötuskindlustushüvitise maksmine enne 270-päevase ajavahemiku möödumist, on õigus saada töötutoetust, kui ta:

- 1) on 12 kuu jooksul eelmisest töötuna arvelevõtmise päevast arvates uuesti töötuna arvele võetud;
- 2) on vahepeal olnud hõivatud käesoleva seaduse § 18 lõike 3 punktis 1–5, 7 või 8 nimetatud tegevusega;
- 3) vastab muudele käesolevas seaduses sätestatud töötutoetuse saamise tingimustele.

(4) Käesoleva paragrahvi lõiget 3 ei kohaldata:

- 1) käesoleva seaduse § 12 lõike 1 punktides 1, 2, 4 ja 5 nimetatud isikutele;
- 2) käesoleva seaduse § 25 lõike 1 punktides 1–3 nimetatud isikutele, kui nende töötuna arvelolek on lõpetatud § 12 lõike 1 punkti 7 alusel.

§ 20. Töötutoetuse taotlemine

Töötutoetuse taotlemiseks esitab töötu nõuetekohase avalduse ja vajalikud dokumendid töötukassale. Avaldusele kantakse isiku ees- ja perekonnanimi, isikukood või selle puudumise korral sünniaeg, elukohta, aadress, pangakonto number ja kontaktandmed ning andmed käesoleva seaduse § 18 lõiget 3 ja 5 nimetatud asjaolude kohta, kui andmed ei ole kättesaadavad andmekogudest.

§ 21. Töötutoetuse määramine

(1) Töötukassa teeb otsuse töötutoetuse määramise või määramata jätmise kohta kümne tööpäeva jooksul nõuetekohase avalduse esitamisest arvates. Kui isik esitas samal ajal töötutoetuse taotlemise avaldusega töötuskindlustushüvitise taotlemise avalduse, teeb töötukassa otsuse toetuse määramise kohta kümne tööpäeva jooksul töötuskindlustushüvitise määramata jätmise või avalduse läbi vaatamata jätmise päevast arvates.

(2) Töötutoetus määratakse kaheksandast päevast töötutoetuse taotlemise avalduse esitamise päevast arvates, kuid kõige varem kaheksandast päevast isiku töötuna arvelevõtmise päevast arvates.

(3) Töötule, kes on õppinud enne töötuna arvelevõtmist õppeasutuses statsionaarses õppes või täiskoormusega õppes, määratakse töötutoetus 61. päevast töötutoetuse taotlemise avalduse esitamise päevast arvates.

(4) Käesoleva seaduse § 22 lõikes 3 nimetatud töötule määratakse töötutoetus avalduse esitamise päevast arvates, kuid kõige varem töötuskindlustushüvitise maksmise lõppemise päevale järgnevalt päevast arvates. Kui töötu esitas töötutoetuse taotlemise avalduse pärast töötuskindlustushüvitise maksmise lõppemist, määratakse töötutoetus töötuskindlustushüvitise maksmise lõppemise päevale järgnevalt päevast.

(5) Töötule, kes taotles, töötuskindlustushüvitist töötuskindlustuse seaduse alusel, kuid kellele seda ei määratud, määratakse töötutoetus kaheksandast päevast töötuskindlustushüvitise taotlemise avalduse esitamise päevast arvates. Käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud töötule, kes taotles töötuskindlustushüvitist töötuskindlustuse seaduse alusel, kuid kellele seda ei määratud, määratakse töötutoetus 61. päevast töötuskindlustushüvitise taotlemise avalduse esitamise päevast arvates.

(6) Käesoleva seaduse § 19 lõikes 3 nimetatud juhul määratakse töötutoetus avalduse esitamise päevast, kuid kõige varem isiku töötuna arvelevõtmise päevast arvates.

§ 22. Töötutoetuse maksmise ajavahemik

(1) Töötutoetust makstakse kuni 270 päeva.

(2) Töötule, kelle viimane teenistussuhe lõpetati avaliku teenistuse seaduse § 94 lõike 1 alusel või kelle viimane tööleping öeldi üles töölepingu seaduse § 88 lõike 1 punktides 3–8 nimetatud põhjusel, makstakse töötutoetust kuni 210 päeva.

(3) Töötule, kellele on makstud töötuskindlustushüvitist töötuskindlustuse seaduse § 8 kohaselt lühema ajavahemiku jooksul kui 270 päeva, makstakse töötutoetust kuni 270 päeva täitumiseni.

(4) Töötule makstakse töötutoetust pärast käesoleva paragrahvi lõigetes 1–3 nimetatud ajavahemiku möödumist kuni vanaduspensionieani jätumiseni, kui töötul on vanaduspensionieani jäänud vähem kui 180 päeva.

(5) Käesoleva seaduse § 19 lõikes 3 nimetatud juhul ei või töötutoetust maksta kahe või enama töötuna arveloleku ajavahemiku jooksul kokku rohkem kui käesoleva paragrahvi lõigetes 1–3 sätestatud päevade eest.

§ 23. Töötutoetuse arvutamine ja maksmine

(1) Töötutoetuse arvutamise aluseks olev päevamäär kehtestatakse eelarveaastaks riigieelarvega, kusjuures päevamäära 31-kordne korrutis ei või olla väiksem kui 50 protsenti kuu töötasu alammäärast, mis on kehtestatud eelarveaastale eelnenud aasta 1. juulil kehtinud töölepingu seaduse § 29 lõike 5 alusel.

(2) Töötutoetus arvutatakse tagasiulatavalt töötõu nõustamisel osalemiste vaheliste päevade eest. Esimest korda arvutatakse töötutoetus alates töötutoetuse määramise päevast kuni töötõu nõustamisel osalemise päevani (kaasa arvatud). Edaspidi arvutatakse töötutoetus alates töötõu nõustamisel osalemise päevale järgnevast päevast kuni tema järgmise nõustamisel osalemise päevani (kaasa arvatud).

(3) Töötutoetust makstakse vähemalt üks kord 30 päeva jooksul.

(4) Kui töötutoetuse maksmine on peatatud käesoleva seaduse § 24 lõikes 1 sätestatud alusel, arvutatakse töötutoetus peatamise ajavahemikule järgnevast päevast kuni nõustamisel osalemise päevani (kaasa arvatud).

(5) Töötutoetus makstakse:

- 1) töötõu pangakontole Eestis maksja kulul;
- 2) töötõu pangakontole välisriigis saaja kulul, kui välislepinguga ei ole sätestatud teisiti, või
- 3) töötõu elektroonilise, notariaalselt tõestatud või töötukassas vormistatud kirjaliku avalduse alusel teise isiku pangakontole Eestis maksja kulul.

§ 24. Töötutoetuse maksmise peatamine

(1) Töötutoetuse maksmine peatatakse viimase nõustamise päevale järgnevast päevast, kui:

- 1) töötõu keeldub sobivast tööst mõjuva põhjuseta esimest korda – kümneks päevaks;
- 2) töötõu keeldub tegevuskava täitmisest mõjuva põhjuseta esimest korda – kümneks päevaks;
- 3) töötõu ei osale nõustamisel temaga kokkulepitud ajal või viisil mõjuva põhjuseta esimest korda – kuni nõustamisel osalemise päevani (kaasa arvatud);
- 4) töötõul tekib vähemalt 31-kordse töötutoetuse päevamäära suurune ühekordne sissetulek – 30 päevaks.

(2) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 1–3 nimetatud juhtudel vähendatakse töötutoetuse saamise päevade arvu nimetatud punktides sätestatud päevade võrra.

§ 25. Töötutoetuse maksmise ennetähtaegne lõpetamine

(1) Töötutoetuse maksmine lõpetatakse enne tähtaega, kui:

- 1) töötõu ei osale nõustamisel temaga kokkulepitud ajal või viisil mõjuva põhjuseta teist korda;
- 2) töötõu keeldub tegevuskava täitmisest mõjuva põhjuseta teist korda;
- 3) töötõu keeldub sobivast tööst mõjuva põhjuseta teist korda;
- 4) töötõuna arvelolek lõpetatakse käesoleva seaduse § 12 lõike 1 alusel;
- 5) töötõul tekib vähemalt 31-kordse töötutoetuse päevamäära suurune püsiv kuusissetulek;
- 6) töötõule on määratud töövõimetoetus töövõimetoetuse seaduse alusel – õiguse tekkimise päevast;
- 7) töötõule on määratud paindlik vanaduspension riikliku pensionikindlustuse seaduse alusel – õiguse tekkimise päevast.

(2) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 5 nimetatud püsivaks kuusissetulekuks loetakse sissetulek, mida isik saab vähemalt talle määratud töötutoetuse maksmise perioodi lõpuni.

(3) Kui töövõimetoetust makstakse tagasiulatavalt töötutoetuse maksmise perioodiga kattuva ajavahemiku eest, lõpetatakse töötutoetuse maksmine töövõimetoetuse otsuse tegemise päevale eelneva viimase töötutoetuse arvutamise päevale järgnevast päevast.

(4) Kui paindlikku vanaduspensionieani makstakse tagasiulatavalt töötutoetuse maksmise perioodiga kattuva ajavahemiku eest, lõpetatakse töötutoetuse maksmine paindliku vanaduspensionieani määramise otsuse tegemise päevale eelneva viimase töötutoetuse arvutamise päevale järgnevast päevast.

7. peatük

Töövahendus ja renditööjõu vahendamine ettevõtja poolt

§ 26. Teatamiskohustus

Ettevõtja esitab enne majandustegevuse alustamist majandustegevusteate majandustegevuse seadustiku üldosa seaduses sätestatud korras, kui ta:

- 1) tegeleb käesoleva seaduse § 13 lõike 2 punktis 2 nimetatud ja § 14 lõikes 2 sätestatud töövahendusega;
- 2) sõlmib isikuga töölepingu eesmärgiga suunata ta renditööle töölepingu seaduse § 6 lõike 5 tähenduses (edaspidi *renditööjõu vahendamine*).

§ 27. Tasu saamise keeld

(1) Ettevõtja, kes tegeleb käesoleva seaduse § 26 punktis 1 nimetatud töövahendusega, ei tohi nõuda tööd leida soovivalt isikult tasu töövahenduse eest.

(2) Ettevõtja, kes tegeleb käesoleva seaduse § 26 punktis 2 nimetatud renditööjõu vahendamisega, ei tohi nõuda töötajalt tasu tema renditööle suunamise eest.

8. peatükk

Vaidluste lahendamine ja alusetult makstu tagasinõudmine

§ 28. Vaidemenetlus

Isik, kes leiab, et töötuna arvelevõtmisel, tegevuskava koostamisel, tööturumeetmete pakkumisel või töötutoetuse määramisel on rikutud tema õigusi või piiratud tema vabadusi, võib esitada vaide töötukassale.

§ 29. Õigusliku aluseta makstud summade tagasinõudmine

(1) Töötukassa võib tööturumeetmete raames osutatud tööturuteenustele ja makstud tööturutoetustele ning töötutoetusele õigusliku aluseta kulunud summad (edaspidi *alusetult makstu*) tagasi nõuda. Töötukassa nõuab käesoleva seaduse alusel kehtestatud tööhõiveprogrammis sätestatud juhtudel tööturuteenustele ja tööturutoetustele kulunud summad tagasi.

(2) Töötukassa võib alusetult makstu isikult tagasi nõuda korraga või vastavalt isikuga sõlmitud kirjalikule kokkuleppele osade kaupa tagasimaksegraafiku alusel.

(3) Kui kirjaliku kokkuleppeni ei jõuta või kui isik kokkulepet ei täida, on töötukassal õigus alusetult makstu korraga või osade kaupa järgmiste kalendrikuude eest makstavast töötutoetusest kinni pidada. Töötutoetuse kinnipidamisel säilitatakse isikule vähemalt 50 protsenti maksmisele kuuluvast töötutoetusest. Isiku kirjalikul nõusolekul võib kinni pidada rohkem kui 50 protsenti maksmisele kuuluvast töötutoetusest.

(4) Töötukassa võib eriolukorra, erakorralise seisukorra või sõjaseisukorra tõttu raskustesse sattunud isikute puhul käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud summa tagasinõudmisest loobuda, välja arvatud juhul, kui summa on välja makstud seoses eriolukorraks, erakorraliseks seisukorraks või sõjaseisukorraks kehtestatud tööturuteenuse või tööturutoetusega. Tagasinõudmisest ei saa loobuda ja loobumine on tühine, kui isik on teadvalt esitanud valeandmeid või tagasinõudmisest loobuti isiku pettuslikul viisil toimimise tõttu. Käesoleva lõike esimeses lauses nimetatud erisust võib kohaldada ja tagasinõudmisest loobuda kuni 270 kalendripäeva jooksul eriolukorra, erakorralise seisukorra või sõjaseisukorra lõppemisest arvates.

(5) Kui isik alusetult makstut tagasi ei maksa, teeb töötukassa selle tagasinõudmiseks ettekirjutuse koos hoiatusega. Ettekirjutus koos hoiatusega toimetatakse kätte elektrooniliselt või posti teel väljastusteatega tähtkirjaga. Hoiatuses märgitud tähtaja jooksul ettekirjutuse täitmata jätmise korral on töötukassal õigus anda ettekirjutus sundtäitmiseks täitemenetluse seadustikus sätestatud korras.

9. peatükk

Riiklik järelevalve

§ 30. Järelevalveasutus

Riiklikku järelevalvet käesoleva seaduse §-des 26 ja 27 sätestatud nõuete täitmise üle teeb Tööinspektsioon.

§ 31. Riikliku järelevalve erimeetmed

Tööinspeksioon võib käesolevas seaduses sätestatud riikliku järelevalve tegemiseks kohaldada korrakaitseaduse §-des 30, 31, 32, 49, 50 ja 51 sätestatud riikliku järelevalve erimeetmeid korrakaitseaduses sätestatud alusel ja korras.

10. peatükk Rakendussätted

1. jagu Üleminekusätted

§ 32. Töötuna ja töötajana arvelevõtmise erisused

(1) Kuni 2023. aasta 31. detsembrini kehtinud tööturuteenuste ja -toetuste seaduse § 6 alusel töötuna arvelevõetud isiku suhtes kohaldatakse alates 2024. aasta 1. jaanuarist tööturumeetmete seaduses sätestatud.

(2) Kui isik on enne käesoleva seaduse jõustumist esitanud töötukassale avalduse töötuna arvelevõtmiseks ja tema kohta ei ole tehtud töötuna arvelevõtmise otsust, tehakse asjakohane otsus kuni 2023. aasta 31. detsembrini kehtinud tööturuteenuste ja -toetuste seaduse § 6 alusel.

(3) Kuni 2023. aasta 31. detsembrini kehtinud tööturuteenuste ja -toetuste seaduse § 6 alusel töötajana arvelevõetud isiku töötajana arvelolek lõpeb 2023. aasta 31. detsembril. Alates 2024. aasta 1. jaanuarist käsitatakse kuni 2023. aasta 31. detsembrini töötajana arvelevõetud isikut käesoleva seaduse § 3 lõigete 4 ja 5 tähenduses töötajana või muu isikuna ja tema suhtes kohaldatakse tööturumeetmete seaduses sätestatud.

(4) Kui isik on enne käesoleva seaduse jõustumist esitanud töötukassale avalduse töötajana arvelevõtmiseks ja tema kohta ei ole tehtud töötajana arvelevõtmise otsust, käsitatakse isikut alates 2024. aasta 1. jaanuarist käesoleva seaduse § 3 lõigete 4 ja 5 tähenduses töötajana või muu isikuna ja tema suhtes kohaldatakse tööturumeetmete seaduses sätestatud, ning töötajana arvelevõtmise otsust ei tehta.

§ 33. Tööturuteenuse osutamise ning tööturutoetuse ja töötutoetuse maksmise erisus

(1) Isikule, kellele alustati kuni 2023. aasta 31. detsembrini kehtinud tööturuteenuste ja -toetuste seaduses sätestatud tööturuteenuse osutamist või tööturutoetuse, välja arvatud töötutoetus, maksmist või kellega oli teenusel osalemine kokku lepitud, osutatakse tööturuteenust või makstakse tööturutoetust, välja arvatud töötutoetus, kuni 2023. aasta 31. detsembrini kehtinud tööturuteenuste ja -toetuste seaduses sätestatud tingimustel. Käesoleva seaduse § 6 lõike 6 alusel kehtestatud tööhõiveprogrammis sätestatud juhul võib isikule osutada tööturuteenust või tööturutoetust tööhõiveprogrammis sätestatud tingimustel, kui need on isikule soodsamad.

(2) Kui isik on enne käesoleva seaduse jõustumist avaldanud töötukassale soovi saada tööturuteenust ja selle osutamist ei ole alustatud, osutatakse tööturuteenust tööturumeetmete seaduses sätestatud tingimustel. Kui käesoleva seaduse § 6 lõike 6 alusel kehtestatud tööhõiveprogrammis ei ole taotletud tööturuteenust sätestatud, osutatakse tööturuteenust kuni käesoleva seaduse jõustumiseni kehtinud õigusaktide alusel.

(3) Isikule, kellele alustati töötutoetuse maksmist enne käesoleva seaduse jõustumist, makstakse töötutoetust tööturumeetmete seaduses sätestatud tingimustel.

(4) Kui isik on enne käesoleva seaduse jõustumist esitanud töötukassale töötutoetuse saamise avalduse ja töötutoetuse maksmise kohta ei ole tehtud vastavat otsust, tehakse asjakohane otsus tööturumeetmete seaduses sätestatud tingimustel.

§ 34. Õigusliku aluseta makstu tagasinõudmise erisus

(1) Kui töötukassa on alustanud isikule tööturuteenuse osutamist või tööturutoetuse, välja arvatud töötutoetus, maksmist 2023. aasta 31. detsembrini kehtinud tööturuteenuste ja -toetuste seaduse alusel, toimub alusetult makstu tagasinõudmise menetlus tagasinõudmise asjaolu tekkimise ajal kehtinud seaduse alusel.

(2) Kui isikule on töötutoetus määratud 2023. aasta 31. detsembrini kehtinud tööturuteenuste ja -toetuste seaduse alusel, toimub alusetult makstu tagasinõudmise menetlus käesoleva seaduse alusel.

(3) Kui töötukassa on alustanud alusetult makstu tagasinõudmist 2023. aasta 31. detsembrini kehtinud tööturuteenuste ja -toetuste seaduse alusel, kohaldatakse alusetult makstu tagasinõudmisel 2023. aasta 31. detsembrini kehtinud tööturuteenuste ja -toetuste seaduses sätestatud ning töötutoetuse tagasinõudmisel ka käesoleva seaduse § 29 lõikes 3 sätestatud.

§ 35. Töötukassa andmekogu

Kuni 2023. aasta 31. detsembrini kehtinud tööturuteenuste ja -toetuste seaduse § 8 lõikes 1 nimetatud töötuna ja tööotsijana arvel olevate isikute ning tööturuteenuste osutamise registrina käsitatakse töötuskindlustuse seaduse §-s 35 nimetatud töötukassa andmekogu.

2. jagu **Seaduste muutmine ja kehtetuks tunnistamine**

§ 36. –§ 50.[Käesolevast tekstist välja jäetud.]

3. jagu **Seaduse jõustumine**

§ 51. Seaduse jõustumine

- (1) Käesolev seadus jõustub 2024. aasta 1. jaanuaril.
- (2) Käesoleva seaduse § 47 punktid 2, 4 ja 5 jõustuvad üldises korras.

¹Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2010/41/EL füüsilisest isikust ettevõtjatena tegutsevate meeste ja naiste võrdse kohtlemise põhimõtte kohaldamise kohta, millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 86/613/EMÜ (ELT L 180, 15.07.2010, lk 1–6); Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2008/104/EÜ renditöö kohta (ELT L 327, 05.12.2008, lk 9–14).